

6th Zagreb Police College Research Days: Keeping Pace with Security Challenges – Where Do We Stand?

Visoka policijska škola, Policijska akademija, Ministarstvo unutarnjih poslova
5. travnja 2019. godine, Zagreb, Hrvatska

Visoka policijska škola 5. travnja 2019. godine organizirala je jednodnevnu međunarodnu znanstveno-stručnu konferenciju s glavnom temom „Održavanje koraka sa sigurnosnim izazovima – gdje stojimo?“ Rad konferencije bio je organiziran u osam tematskih područja: 1. Novi kriminal, nova oruđa; 2. Kriminalističko istraživanje – teorija i praksa; 3. Kompetencije u provođenju zakona; 4. Tradicionalne i nove metode u borbi protiv kriminaliteta; 5. Dionici sigurnosti i pravna pitanja; 6. Novi sigurnosni izazovi; 7. Zaštita osjetljivih društvenih skupina i 8. Edukacija, reforme, kvaliteta.

U radu konferencije sudjelovalo je 85 izlagača iz osam država: Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Mađarske, SAD-a, Sjeverne Makedonije, Srbije, Slovenije i Švicarske.

Uvodna izlaganja održali su Marcelo F. Aebi, profesor Sveučilišta u Lausanni (Švicarska) i dr. sc. Davor Božinović, ministar Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske.

Profesor Aebi održao je izlaganje o *cyber-kriminalu* i tamnoj brojci kriminaliteta te naglasio da na sigurnosne izazove treba odgovoriti učinkovitim kaznenim politikama koje trebaju biti utemeljene na dokazima. Problematizirao je donošenje odluka temeljenih na statističkim pokazateljima kriminaliteta koje odražavaju samo prijavljeni kriminalitet. Tamni brojevi kriminaliteta naročito su visoki u području *cyber-kriminaliteta* pa profesor Aebi predlaže uvođenje periodičnih viktimizacijskih studija i načina na koje *cyber-kriminalitet* može biti evidentiran u službenim statistikama kriminaliteta.

Ministar Božinović u svojem izlaganju govorio je o sigurnosnim izazovima i hrvatskoj policiji. Naglasio je da su današnji sigurnosni izazovi kompleksni te da se brzo mijenjaju. Uz tradicionalne sigurnosne izazove javljaju se i „moderna“ sigurnosna pitanja koja su rezultat razvoja tehnologije te bržeg protoka i dostupnosti informacija. Ključni je element u suočavanju sa svim oblicima suvremenih sigurnosnih prijetnji, bez obzira radi li se o migracijama, terorizmu, organiziranom kriminalu, *cyber-kriminalu* ili elementarnim nepogodama (prirodnim katastrofama), brza i učinkovita razmjena operativnih informacija i iskustava, kao i adekvatna zaštita baza podataka, razvoj zajedničkih operativnih platformi i odgovora na potencijalne krize. Posebnu pozornost u svom izlaganju ministar Božinović posvetio je ulozi koju Hrvatska ima u odgovorima na suvremene sigurnosne izazove.

U prvoj radionici s naslovom Novi kriminal, nova oruđa, održana su četiri izlaganja. Jenő István Molnár (Mađarska) govorio je o problemu sigurnosti u uvjetima povećane urbanizacije te nužnim promjenama u području prevencije kriminaliteta. Máté Sivadó pojasnio je nove fenomene u području zlouporebe droga u Mađarskoj, a Bence Mészáros (Mađarska) prezentirao je nove mađarske pravne norme u odnosu na tajne istražne tehnike dok je Mátyás Szabolcs (Mađarska) izložio

mogućnosti geografskoga informacijskog sustava (GIS) i prediktivnoga policijskog rada kao novih alata u provođenju zakona.

Druga radionica imala je naziv Kriminalističko istraživanje – teorija i praksa te je realizirana s pet izlaganja. Josip Pavliček i Eva Kordić (Hrvatska) govorili su o utjecaju kvalitete planiranja i pripreme na učinkovitost istražnog intervjua, a Željko Ninić (Srbija) prezentirao je značaj legalne primjene tehnikе prikupljanja tajnih podataka s aspekta njihova utjecaja na temeljna prava građana, posebice prava na privatnost. Željko Karas i Silvija Pejaković Đipić (Hrvatska) prezentirali su rezultate istraživanja slučajeva europskih istražnih naloga podnesenih relevantnim hrvatskim tijelima dok su Lana Milivojević, Suzana Cindrić i Dario Pandža (Hrvatska) predstavili rezultate istraživanja stjecanja kaznenog djela zlouporebe položaja i ovlasti s drugim kaznenim djelima, načinu počinjenja ovakvih kaznenih djela i kažnjavanju počinitelja, a Andrej Lončarić i Duje Rađa (Hrvatska) govorili su o modernim geoinformacijskim rješenjima u planiranju i osiguranju velikih javnih okupljanja i posebnih događaja.

U trećoj radionici (Kompetencije u provođenju zakona) održano je pet izlaganja. Dragan Arlov, Radivoje Janković i Aljoša Arlov (Srbija) prezentirali su rezultate istraživanja preciznosti pucanja kod pripadnika specijalne antiterorističke jedinice, a Krunoslav Borovec, Ana Marija Dunaj i Robert Tuškan (Hrvatska) prezentirali su rezultate istraživanja poželjnih vještina policijskih službenika na uzorku budućih policijskih službenika, nastavnika i načelnika policijskih postaja. Marijan Jozić i Mijo Mendeš (Hrvatska) prikazali su rezultate istraživanja razine motoričkih sposobnosti i indeksa tjelesne mase (BMI) kod polaznika prve i druge godine izvanrednog studija na Visokoj policijskoj školi. Mario Deriš, Davorka Martinjak i Irma Kovč Vukadin (Hrvatska) prezentirali su rezultate istraživanja iskustva, percepcije i odgovora na prijetnje policijskim službenicima, a Ivana Glavina Jelaš, Jurica Pačelat i Kruno Mahnet (Hrvatska) prezentirali su aktivnosti Centra za psihološko savjetovanje Visoke policijske škole.

Četvrta radionica imala je naslov Tradicionalne i nove metode u borbi protiv kriminaliteta. Ivan Pakšić (Hrvatska) prikazao je SARA model rješavanja problema kao učinkovitu metodu rada Vijeća za prevenciju, Andrijana Filko (Hrvatska) problematizirala je automatizirane sustave granične kontrole, Dalibor Franulović i Damir Pišković (Hrvatska) analizirali su tradicionalne metode operacija održavanja mira na primjeru Cipra dok su Ruža Karlović, Jasna Babić, Ines Sučić, Nikola Šimunović i Velimir Bartoš (Hrvatska) prikazali rezultate spacialne analize seksualnih delikata u Zagrebu, a Tatjana Gerginova (Makedonija) predstavila je zakonsku regulaciju Sjeverne Makedonije u odnosu na terorizam.

U okviru pete radionice održano je također pet izlaganja. Miklós Hollán (Mađarska) govorio je o kaznenopravnom razlikovanju privatne i javne korupcije, Péter Ruzsonyi (Mađarska) izložio je ideju uspostave „kriminalne pedagogije“ (engl. *criminal pedagogy*) te njezine uloge i odgovornosti u reintegraciji zatvorenika, Krunoslav Borovec (Hrvatska), Kaja Prislani (Slovenija), Ksenija Butorac (Hrvatska) i Branko Lobnikar (Slovenija) govorili su o policiji u lokalnoj zajednici kao ključnom dioniku u deradikalizaciji, Árpád Budaházi (Mađarska) analizirao je značaj rekonstrukcije u kriminalističkom istraživanju, a Irena Cajner Mraović (Hrvatska), Sanja Kutnjak Ivkovich (SAD), Marko Prpić (Hrvatska) i Marga Hajdin (Hrvatska) prezentirali su rezultate istraživanja percepcije policijske korupcije u Hrvatskoj i SAD-u na uzorku hrvatskih emigranata u SAD-u.

U okviru šeste radionice (Novi sigurnosni izazovi) Kebir Avziu, Afrim Osmani i Faton Shabani (Sjeverna Makedonija) govorili su o terorizmu i sudjelovanju u stranim vojskama s posebnim osvrtom na Sjevernu Makedoniju; Ivana Šarić Kapelj (Hrvatska) predstavila je rezultate istraživanja stavova i potreba policijskih službenika u odnosu na problem protupravnog ubijanja ptica u Hrvatskoj; Saša Mijalković, Dragana Čvorović i Veljko Turanjanin (Srbija) govorili su o novim izazovima za učinkovitost kaznenog postupka u slučajevima koruptivnih kaznenih djela u Srbiji; Krunoslav Antoliš (Hrvatska) analizirao je promjene u sigurnosnoj paradigmi i hibridne prijetnje, a Valentina Pavlović i Marijan Vinogradac (Hrvatska) predstavili su rezultate istraživanja neprijavljivanja imovinskih delikata među studentima.

Sedma radionica bavila se pitanjima zaštite osjetljivih društvenih skupina. Ljiljana Stevković i Milica Popović (Srbija) govorile su o ulozi policije u zaštiti žrtava obiteljskog nasilja na temelju iskustava iz Srbije; Dragutin Vurnek, Andrea Bengez i Ante Dujmović (Hrvatska) prezentirali su rezultate istraživanja percepcije ilegalnih migracija kao nove sigurnosne prijetnje u općoj populaciji; Jasmin Ahić, Admir Hadžikadunić, Nerma Halilović-Kibrić i Kenan Hodžić (Bosna i Hercegovina) govorili su o sigurnosti mladih u Kantonu Sarajevo; Hrvoje Senješ, Stjepan Gluščić i Mirjana Kondor-Langer (Hrvatska) analizirali su neka obilježja nestalih osoba u Republici Hrvatskoj, a Marija Lučić-Ćatić, Dina Bajraktarević Pajević i Muamer Kavazović (Bosna i Hercegovina) govorili su o interesu i edukaciji policijskih službenika o zločinu iz mržnje prema lezbijskim i gej muškarcima na području Kantona Sarajevo.

Osma radionica održana je pod naslovom Edukacija, reforme, kvaliteta. Gábor Kovács (Mađarska) prezentirao je glavne izazove i dobru praksu u edukaciji policijskih rukovoditelja na Mađarskom nacionalnom sveučilištu za javnu upravu, Vince Vári (Mađarska) govorio je o ulozi visokoškolskog obrazovanja u novom mađarskom policijskom karijernom modelu; Bekim Maksuti i Jusuf Zejneli (Sjeverna Makedonija) govorili su o sigurnosnom sustavu i reformama u sudskom sustavu Sjeverne Makedonije; Miklós Tihanyi (Mađarska) govorio je o mjerljivosti provođenja zakona, a Irena Cajner Mraović (Hrvatska), Krunoslav Borovec (Hrvatska), Nikolina Nemec (Hrvatska) i Branko Lobnikar (Slovenija) prezentirali su rezultate istraživanja učinkovitosti treninga u prevenciji radikalizacije u Hrvatskoj.

Ovogodišnja konferencija bila je dobra platforma za susret znanstvenika i stručnjaka različitih područja u promišljanju novih sigurnosnih izazova.

Pripremila:
Prof. dr. sc. Irma Kovčo Vukadin